Dosarul nr. 1r-1395/25 Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni)
1-24074273-02-1r-16122025 Judecător Svetlana BÎCU

D E C I Z I E
în numele Legii

18 martie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, în ședință de judecată, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, și recursul suplimentar al avocatului Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

> **ISAC Dumitru *****,** născut la *****, c/p *****, domiciliat r-nul Ialoveni, sat.*****, cetățean al Republicii Moldova, studii medii incomplete, supus militar, celibatar, un copil minor la întreținere, anterior judecat prin:
>
> - *Sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 21 august 2023, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit.d) Codul penal și în baza acestei legi s-a condamnat la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Concomitent ISAC Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Cod penal și eliberat de pedeapsă în temeiul art.60 alin.(1) lit.a) Codul penal, s-a încetat procesul penal intentat în privința lui ISAC Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal pe motiv că fapta constituie contravenție (f.d.32-39, vol.1)*;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.320/1 și art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 08 iulie 2024 – 05 decembrie 2025;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Centru de la 16 decembrie 2025 – 18 martie 2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, și recursul suplimentar al avocatului Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

A C O N S T A T A T :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin Sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025,* ISAC Dumitru *****, născut la *****, c/p *****, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.320/1 și art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal, și cu aplicarea art.80/1 alin.(1) Cod penal în baza normelor menționate i-a fost stabilit o pedeapsă după cum urmează:

- în baza art.320/1 Cod penal - 2 (doi) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal - 2 (doi) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui ISAC Dumitru *****, i-a fost stabilită o pedeapsa definitivă – 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei în privința lui ISAC Dumitru *****, urmează a fi calculat din data pronunțării sentinței - 05.12.2025 cu includerea în termenul de executare și a perioadei de timp cât s-a aflat în stare de reținere și arest, de la 09.10.2025, ora 11:18 min până la 05.12.2025.

Până la data când sentința va deveni definitivă, a fost menținută în privința lui ISAC Dumitru *****, născut la *****, c/p *****, măsura preventivă - arestul preventiv, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei cu închisoarea.

Mijloacele materiale de probă, a le păstra la materialele cauzei penale.

2. *Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că*, ***ISAC Dumitru *****,*** urmărind scopul neexecutării intenționate a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție din 08.05.2024, emisă de Judecătoria Hâncești, (sediul Ialoveni) în favoarea victimei POIATĂ Cristina, a.n.*****, și copiilor minori***** și *****, prin care a fost obligat: de a sta departe de locuința victimei POIATĂ Cristina, care se află în r-nul Ialoveni sat. *****, la o distanță minimă de 100 m; de a sta departe de locul aflării victimei POIATĂ Cristina și a copiilor minori***** și ***** la o distanță ce ar asigura securitatea acestora, cel puțin 300 metri, excluzând orice contact vizual cu ei; interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima POIATĂ Cristina și a copiilor minori***** și *****.

Măsurile stabilite fiind aplicate pe un termen de 60 de zile, intenționat a încălcat restricțiile menționate.

Astfel, la data de 30.05.2024, aproximativ la orele 19:00, ISAC Dumitru, cunoscând despre emiterea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie din 08.05.2024,

emisă de Judecătoria Hâncești, (sediul Ialoveni), a intrat în interiorul magazinului din sat.*****, r-nul Ialoveni, în care activează victima POIATĂ Cristina, și a amenințat-o cu răfuială fizică, astfel încălcând restricțiile impuse prin Ordonanța de protecție.

Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul ISAC Dumitru *****a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.320/1 Cod penal – *neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*

Tot el, ISAC Dumitru *****, începând cu perioada anului 2021 până la 08.05.2024, urmărind scopul comiterii violenței în familie, în timp ce se afla la domiciliul din satul *****, r-nul Ialoveni, având scopul comiterii violenței în familie în privința concubinei POIATĂ Cristina, a.n.*****, fiind în raport cu ultima membru de familie potrivit prevederilor art.133/1 Cod penal, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate îndreptate spre săvârșirea actelor de violență fizică și psihologică asupra membrului de familie, urmărind scopul impunerii voinței sale și a controlului personal asupra părții vătămate POIATĂ Cristina, iniția sistematic conflicte cu ultima, în procesul cărora aplica violență fizică, precum și psihică manifestată prin ofensări, înjurări, insultări, amenințări verbale, izolare, fapte confirmate prin procese contravenționale și raportul de evaluare psihologică a victimei POIATĂ Cristina, astfel provocându-i suferințe fizice și psihice, stări de tensiune ce intimidează și înfricoșează victima.

Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul ISAC Dumitru *****a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal – *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.*

În cadrul ședinței de judecată, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul ISAC Dumitru *****, susținut de avocatul său, a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art.364/1 Cod de procedură penală, demersul dat fiind susținut de către procuror și acceptat de către instanța de judecată prin Încheierea protocolară din 23.10.2025.

Instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art.364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. *Împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, a declarat recurs avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei decizii privind stabilirea unei pedepse mai blânde în privință inculpatului ISAC Dumitru cu înlocuirea măsurii preventive sub formă de liberarea sub control judiciar şi stabilirea unei pedepse cu condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform prevederilor art.90 Cod penal și revocarea măsurii preventive de arest preventiv în privință inculpatului ISAC Dumitru cu dispunerea de eliberarea imediată sub control judiciar sau arest la domiciliu.*

În motivarea cerințelor sale, apărarea menționează că instanța de fond nu a dat apreciere justă asupra motivelor invocate de partea apărării.

Invocă recurentul că instanța nu a luat în considerare declarațiile inculpatului referitor la ceea că ultimul a recunoscut vina, declarațiile ultimului conferă situația clară din cele întâmplate precum pot fi luate în considerare la individualizarea pedepsei, fiind o premisă la aplicarea unei pedepse mai blânde. De asemenea menționează că art.61 alin.(1) şi (2) Cod penal prevede că. pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, deci prin stabilirea unei astfel de pedepse statul va suporta cheltuieli suplimentare pentru deținerea în penitenciar, precum hrană 3 ori pe zi. apă caldă pentru igienă, supraaglomerarea celulelor care conform rapoartelor CPT sunt şi așa supraîncărcate

Menționează că, odată cu emiterea sentinței, instanță de fond a dispus aplicarea măsurii preventive „arestarea preventivă’" or scopul legitim urmărit poate fi atins şi prin aplicarea altor măsuri preventive alternative arestării preventive. Instanța urma să ducă cont şi de prevederile Hotărârii Explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 01 din 15 aprilie 2013, despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă şi arestarea la domiciliu, care la § 2 arestarea preventivă sau arestarea la domiciliu poate fi dispusă sau prelungită doar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții legislația procesual-penală permite aplicarea acestor măsuri, există o bănuială rezonabilă că persoana a comis infracțiunea de care este acuzată, există riscurile prevăzute de Codul de procedură penală care justifică aplicarea arestului și alte măsuri preventive nu pot înlătura riscurile menționate la lit. c).

Atenționează Colegiul penal al Curții de Apel Centru asupra faptului că instanță de fond nu a dat apreciere faptului că inculpatul ISAC Dumitru are la întreținere un copil minor la întreținere, ceea ce inevitabil a încălcat dreptul ultimului de a beneficia de o pedeapsă mai blândă, deoarece ultimul a recunoscut învinuirea care i se impută şi nu a obiectat asupra acesteia, instanța de fond eludând aceste considerații a aplicat pedeapsă de ultima ratio - închisoarea deşi aceasta se aplică în ultimul rând, fiind cea mai aspră. Or. drepturile copilului necesită a fi ocrotite primordial, deoarece sunt viitorul societății. În lipsa întreținătorului unic, copilul riscă să meargă în Centru specializat, fiind supus- unui-stres care va dura, şi inevitabil va lăsa amprentă pe dezvoltarea sa în viitor.

Subsecvent, principiul securității raporturilor juridice, cere. inter alia, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție *(Brumărescu vs România, Nr.28342/95&62. 28 octombrie 1999).*

Solicită instanței de recurs casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii privind stabilirea unei pedepse mai blânde în privință inculpatului ISAC Dumitru cu înlocuirea măsurii preventive sub formă de liberarea sub control judiciar şi condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform prevederilor art.90 Cod penal.

4. *Împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, a declarat recurs suplimentar avocatul Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****prin care a solicitat admiterea recursului, casarea Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, casarea Încheierii protocolare a Judecătoriei Hâncești, (sediul Ialoveni) din 23.10.2025 prin care s-a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, revocarea măsurii preventive de arest preventiv în privință inculpatului ISAC Dumitru cu dispunerea eliberării imediată sub control judiciar sau arest la domiciliu - satul *****, raionul Ialoveni și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond, în procedură generală.*

Reține apărarea că la 12.12.2025, în termenul legal de atac, avocatul BOGOS Alexandru desemnat prin decizia Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr.8852/ACP din 21.06.2024, în interesele inculpatului ISAC Dumitru, nefiind de acord cu sentința de condamnare din 05.12.2025 a solicitat Curții de Apel Centru casarea parțială a sentinței cu pricina, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei decizii privind stabilirea unei pedepse mai blânde, cu revocarea arestului preventiv aplicat lui ISAC Dumitru.

La 06.02.2025, avocatul CRICLIVÎI Sergiu, în temeiul mandatului şi contractului de asistenta juridică încheiat cu inculpatul ISAC Dumitru, prezentat la 09.02.2026 în cauza pe învinuirea lui ISAC Dumitru în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.320/1 şi art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal, aflat în examinare la Curtea de Apel Centru, cu care tot la 09.02.2025, la cerere, a făcut cunoștință cu materialele dosarului cu pricina, prin ce a fost înlocuit apărătorul BOGOS Alexandru.

Deci, apărătorul CRICLIVÎI Sergiu prin prezenta cererea de recurs suplimentară, cu acordul inculpatului ISAC Dumitru, manifestă dezacordul cu sentința de condamnare din 05.12.2025 şi Încheierea protocolară a Judecătoriei Hâncești, (sediul Ialoveni) prin care a fost admisă declarația inculpatului ISAC Dumitru din 23.10.2025, declarată în temeiul art.364/1 Cod de procedură penală prin care și-a recunoscut vina integral, nu a dorit administrarea de noi probe, a fost de acord cu probele arătate în dosar, pe care le considerăm neîntemeiate şi ilegale, care sunt pasibile de a fi anulate.

Specifică recurentul că, inculpatul ISAC Dumitru conform ordonanței de învinuire din 28.06.2024 şi a rechizitoriului întocmit în cadrul cauzei penale nr.2024440206 tot la 28.06.2024 a fost învinuit că, urmărind scopul neexecutării intenționate a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție din 08.05.2024, emisă de Judecătoria Hâncești, (sediul Ialoveni) în favoarea victimei POIATĂ Cristina, şi a copiilor minori***** şi ***** prin care a fost obligat. de a sta departe de locuința victimei POIATĂ Cristina, care se află în raionul Ialoveni satul *****, la o distanță minimă de 100 m, de a sta departe de locul aflării victimei POIATĂ Cristina şi a copiilor minori***** şi ***** la o distanță ce ar asigura securitatea acestora, cel puțin 300 metri, excluzând orice contact vizual cu ei, interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima POIATĂ Cristina şi a copiilor minori***** şi *****, măsurile stabilite fiind aplicate pe un termen de 60 de zile, intenționat a încălcat restricțiile menționate. Astfel, la data de 30.05.2024, aproximativ la orele 19:00, ISAC Dumitru,

cunoscând despre emiterea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie din 08.05.2024, emisă de Judecătoria Hâncești, (sediul Ialoveni), a intrat în interiorul magazinului din sat. *****, raionul Ialoveni în care activează victima POIATĂ Cristina şi a amenințat-o cu răfuială fizică, astfel încălcând restricțiile impuse prin Ordonanța de protecție. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, ISAC Dumitru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.320/1 Cod penal - neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Tot inculpatul ISAC Dumitru conform ordonanței de învinuire din 26.07.2024 şi a rechizitoriului întocmit în cadrul cauzei penale nr.2024440255 la 17.12.2024 a fost învinuit că, începând cu perioada anului 2021 până la 08.05.2024, urmărind scopul comiterii violenței în familie, în timp ce se afla la domiciliul din satul *****, raionul Ialoveni având scopul comiterii violenței în familie în privință concubinei POIATĂ Cristina a.n.*****, fiind în raport cu ultima membru de familie potrivit prevederilor art.133/1 Cod penal, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate îndreptate spre săvârșirea actelor de violenta fizică şi psihologică asupra membrului de familie, urmărind scopul impunerii voinței sale şi a controlului personal asupra părții vătămate POIATĂ Cristina iniția sistematic conflicte cu ultima, în procesul cărora aplica violenta fizică, precum şi psihică manifestată prin ofensări, înjurări, insultări, amenințări verbale, izolare, fapte confirmate prin procese contravenționale şi raportul de evaluare psihologică a victimei POIATĂ Cristina astfel provocându-i suferințe fizice şi psihice, stări de tensiune ce intimidează şi înfricoșează victima. Astfel, prin acțiunile sale intenționați, ISAC Dumitru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privință altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.

La 09.04.2025, prin Încheierea Judecătoriei Hâncești, (sediul Ialoveni), cauzele penale de învinuire a lui ISAC Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal a fost anexată la cauza penală pe învinuirea lui ISAC Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.320/1 Cod penal, întru examinarea acestora într-o singură procedură.

Prin urmare, indică apărarea că inculpatul ISAC Dumitru fiind audiat în sentința de judecată din 23.10.2025 a arătat că în 2021, prietena sa POIATĂ Cristina, cu care locuia separat, a avut un conflict din cauza că nu dorea săi arate copilul comun pe nume Cristi. Iar referitor la încălcarea ordonanței de protecția a arătat că la 30.05.2024 s-a dus la magazin în sat să-şi cumpere țigări. Nu a știut că POIATĂ Cristina se afla la lucru în magazin, apoi a venit poliția. Deci, declarațiile inculpatului ISAC Dumitru din 23.10.2025 sunt integral în dezacord cu circumstanțele faptice indicate în rechizitoriile din cauzele penale nr.2024440206 şi nr.2024440255, conexate de instanța de judecată într-o singură procedură, astfel cauza eronat a fost examinată în procedură simplificată, corect procesul urma să fi fost examinată în procedură generală.

Totodată, instanța de fond eronat a concluzionat că, la 30.05.2024 inculpatul ISAC Dumitru a încălcat ordonanța de protecție din 08.05.2024, emisă de Judecătoria Hâncești, (sediul Ialoveni), pe motivul lipsei obligației în ordonanța de protecție cu pricina că

inculpatului î-i este interzis să se ducă la magazinul din satul ***** raionul Ialoveni, unde pe lucrează fosta sa concubină POIATĂ Cristina.

Cât privește circumstanțele faptice aduse în acuzare lui ISAC Dumitru privind infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal sunt emise cu încălcarea art.281 alin.(2) Cod de procedură penală, prin care în ordonanța de punere sub învinuire lipsește ilegal formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor şi modului de săvârșire a infracțiunii şi consecințele ei, etc., indicându-se abstract şi generalizat cum ar fi: începând cu perioada anului 2021 până la 08.05.2024, lăsând neîntemeiat fără apreciere juridică că inculpatul a fost atras deja la comiterea contravențiilor administrative, fapte ce se confirmă prin anexarea la dosar a mai multe procese verbale de comitere a contravențiilor administrative.

Mai mult, instanța de fond la emiterea sentinței de condamnare, neîntemeiat nu a luat în considerației ca circumstanțe atenuante că partea vătămată POIATĂ Cristina prin declarațiile sale din 29.10.2025 a arătată că nu are pretenții de ordin moral sau material față de ISAC Dumitru, pe care l-a iertat şi nu dorește să fie pedepsit. Astfel, acuzațiile şi condamnarea inculpatului ISAC Dumitru sunt bazate exclusiv pe presupuneri eronate şi nefondate, care necesită a fi interpretate în favoarea inculpatului şi nu invers.

Apărarea şi inculpatul sunt pe poziția, că instanța de fond la adoptarea hotărârilor atacate au admis mai multe erori de drept şi procesuale, şi că în acțiunile lui ISAC Dumitru nu sunt întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de art.320/1 şi art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal, cât şi faptelor încriminate inculpatului i s-a dat o încadrare greșită, erori care au afectat soluția judecătorească, erori care nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

5. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților

nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

6. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge recursul declarat de avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, și recursul suplimentar al avocatului Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a Sentinței atacate, reieșind din considerentele ce succed*.

7. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.1) Cod procedură penală, (1) *Pot fi atacate cu recurs: 1/4) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.*

Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art.444 Cod de procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs*. *(2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

În particular, avându-se în vedere recursul, raţiunea şi finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv şi unul reparator.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

Potrivit art.425 Cod de procedură penală*, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal şi material.

În conformitate cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Conform art.385 alin.(1) pct.1)-4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârşit de inculpat, dacă fapta*

întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracţiuni.

Potrivit art.394 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârşirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiată concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.*

Art.1 Cod de procedură penală, stipulează că, „*procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.*

Dispozițiile art.1 alin.(3) Cod de procedură penală, *prevăd că organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sunt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.*

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „*Procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod”.*

Conform art.6 par.1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, a ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

8. *Instanța de recurs reține că legalitatea şi temeinicia Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025 este contestată cu recurs suplimentar de către avocatul Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****. În motivarea recursului, apărarea susține, în esență, că instanța de fond ar fi emis neîntemeiat o sentință de condamnare în privința inculpatului întrucât nu ar fi fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii incriminate. Totodată, se solicită anularea*

încheierii protocolare privind examinarea cauzei în procedură simplificată.

Colegiul penal apreciază ca fiind neîntemeiate motivele de recurs invocate de avocatul Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****. În acest sens, se reține că, în cadrul ședinței de judecată, anterior începerii cercetării judecătorești, inculpatul a declarat în mod expres că îi sunt cunoscute probele administrate în faza urmăririi penale, că recunoaște integral vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate și că nu solicită administrarea unor probe suplimentare. În aceste condiții, inculpatul, în temeiul art.364/1 Cod de procedură penală, a depus la data de 13.10.2025 o cerere scrisă personal prin care a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Pentru a verifica admisibilitatea aplicării procedurii simplificate, instanța de fond a examinat materialele dosarului penal și a constatat că faptele imputate există, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și au fost săvârșite de inculpat, iar urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea normelor procedurale, fără a fi constatate încălcări ale drepturilor procesuale sau ale libertăților fundamentale ale inculpatului. Totodată, instanța a verificat autenticitatea și caracterul voluntar al cererii formulate în temeiul art.364/1 Cod de procedură penală, stabilind că aceasta a fost înaintată în deplină cunoștință de cauză, cu întrunirea condițiilor legale, după explicarea consecințelor juridice ale judecării cauzei potrivit procedurii simplificate prevăzute de norma menționată.

De asemenea, din examinarea actelor de urmărire penală nu rezultă existența unor motive de nulitate absolută, întrucât materialele dosarului nu conțin indicii privind încălcarea principiului legalității în administrarea probelor sau a drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Totodată, participanții la proces nu au formulat cereri sau obiecții referitoare la eventuale vicii procedurale în faza urmăririi penale.

În acest context, devine relevantă interpretarea constantă a prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, potrivit căreia, în situația în care prima instanță a dispus judecarea cauzei în procedură simplificată, *instanța de recurs este ținută să verifice, în principiu, respectarea cerințelor prevăzute la art.364/1 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fără a putea reține o altă situație de fapt sau o altă încadrare juridică decât cea descrisă în rechizitoriu și reținută de instanța de fond.* Analizând materialele cauzei prin prisma normelor aplicabile, Colegiul penal constată că opțiunea instanței de fond privind judecarea cauzei în procedură simplificată nu este viciată, iar în faza urmăririi penale nu au fost încălcate norme imperative ale Codului de procedură penală, fapt ce exclude posibilitatea instanței de recurs de a reține o situație de fapt diferită de cea consemnată în rechizitoriu.

În consecință, Colegiul reține că prezenta cauză a fost examinată în conformitate cu dispozițiile art.364/1 alin.(4) Cod de procedură penală, inculpatul recunoscând integral faptele descrise în actul de învinuire. Într-o asemenea ipoteză, după admiterea cererii de judecare a cauzei potrivit procedurii simplificate, *părțile pot exercita calea de atac a recursului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei,* inculpatul neavând posibilitatea de a reveni asupra opțiunii sale pentru a contesta situația de fapt sau circumstanțele de drept reținute în rechizitoriu, conform pct.30 din Hotărârea Plenului

Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești”.

Totodată, Colegiul penal subliniază că motivele de recurs invocat de avocatul Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****are un caracter pur declarativ. Astfel, în cadrul ședinței de judecată, inculpatul a relatat în detaliu circumstanțele comiterii infracțiunii, arătând că, *în anul 2021 prietena sa POIATA Cristina cu care locuia separat nu dorea să-i arate copilul. A plecat în sat.***** acasă la POIATA Cristina nu i-a arătat copilul, a intrat în ogradă și a făcut scandal. Copilul este comun și îl cheamă Cristi.* ***Recunoaște că a făcut violență în familie și se căiește sincer****. La data de 08.05.2024 i-a fost eliberată ordonanță de protecție și a fost sunat să vină să-i aplice brățară și i s-a spus că timp de 60 de zile să nu se apropie de casa unde trăiește POIATA Cristina. Nu a respectat cerințele a plecat la magazin unde era și POIATA Cristina, acolo aceasta lucrează în calitate de vânzător, că să-și cumpere țigări deoarece nu știa că ea este la serviciu, apoi a venit poliția.* ***A mai declarat că, recunoaște că a încălcat ordonanța de protecție și îi pare rău și ar dori o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată.***

În aprecierea Colegiului, declarațiile inculpatului prezintă o relevanță probatorie sporită, întrucât acesta este persoana care cunoaște în mod direct și nemijlocit împrejurările concrete ale comiterii faptei, iar în măsura în care declarațiile sale sunt sincere și concordante cu ansamblul probator, acestea pot constitui un element esențial în stabilirea situației de fapt. Or, în speță, declarațiile inculpatului sunt consecvente, se coroborează cu celelalte probe administrate și confirmă temeinicia concluziilor instanței de fond.

Prin urmare, instanța reține că argumentele avocatului Sergiu CRICLIVÎI referitoare la contestarea vinovăției sunt neîntemeiate, întrucât cauza penală a fost examinată în conformitate cu prevederile art.364/1 Cod de procedură penală, procedură care presupune recunoașterea integrală și necondiționată a faptelor descrise în rechizitoriu. Odată ce inculpatul a optat în mod voluntar, conștient și asistat de apărător pentru judecarea cauzei în procedură simplificată, acesta a acceptat situația de fapt reținută de organul de urmărire penală și de instanța de fond, limitându-și implicit posibilitatea de a o contesta pe calea recursului.

În aceste condiții, instanța de recurs nu este în drept să reexamineze sau să reevalueze vinovăția inculpatului ori circumstanțele de fapt ale cauzei, controlul judiciar exercitat fiind circumscris verificării respectării condițiilor prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală și, eventual, aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei. Or, din materialele cauzei rezultă că procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală a fost aplicată cu respectarea tuturor cerințelor legale, fără a fi constatate vicii procedurale sau încălcări ale drepturilor procesuale ale inculpatei.

În consecință, contestarea vinovăției în faza recursului apare ca fiind inadmisibilă și lipsită de suport juridic, motiv pentru care instanța respinge acest motiv de recurs ca nefondat.

Subsidiar, Colegiul penal reține că instanța de judecată nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea şi corectitudinea sentinței contestate, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, lipsește.

9. *Instanța de recurs reține că, legalitatea și temeinicia Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025 este contestată cu recurs de către avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.*

Analizând acest temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu şi-au găsit confirmarea la judecarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, or instanța de fond a respectat prevederile art.96, art.385 alin.(1) și art.394 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Colegiul penal nu are temei de a interveni în sentința instanței de fond în partea stabilirii și individualizării pedepsei inculpatului ISAC Dumitru or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă acestuia, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, instanța de fond aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Colegiul penal, având în vedere argumentele recursului declarat în coraport cu circumstanțele constatate, reține că, la stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art.75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate şi în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei şi termenului pedepsei, instanța de apel la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Sub imperiul normelor enunțate, se reține, corectarea şi reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii. O pedeapsa inechitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare cauzând noi suferințe, corespunzător aceasta nu-şi poate atinge scopul de corectare și reeducare ci de generare a mobilurilor negative. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât şi din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Potrivit art.75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Pârții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu

închisoare are un caracter excepțional şi se aplică atunci când gravitatea infracțiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiuni, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Luând ca bază aceste prevederi şi soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure şi de facto*, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale şi decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală şi când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod de procedură penală, stabilind termenul şi mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracțiuni săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârșire a faptei şi depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiuni săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiuni.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Reiterează Colegiul că, deși individualizarea pedepsei este un proces personal rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, totuși acesta nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv or, acesta trebuie să rezulte din evaluarea obiectivă a întregului material probator al cauzei.

Pentru ași îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său şi al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate şi a duratei, atât gravității faptei şi potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât şi aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere şi de reeducare, precum şi scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale stabilite în

privința inculpatului constată că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa penală şi prin urmare a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 - 77 Cod penal**,** a ținut cont de scopul pedepsei penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea persoanei vinovate şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni şi ține cont de gravitatea infracțiuni săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale acestuia.

10. În contextul celor expuse instanța de judecată a stabilit că infracțiunea prevăzută de art..320/1 Cod penal şi săvârșită de către ISAC Dumitru – face partea din categoria infracțiunilor mai puțin grave și pentru săvârșirea căreia Legea prevede pedeapsă – muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

La fel după caracterul şi gradul prejudiciabil, prin prisma art.16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal şi săvârșită de către ISAC Dumitru – se clasifică drept una mai puțin gravă şi pentru săvârșirea căreia Legea prevede pedeapsă – muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

Circumstanțe ce atenuează răspundere penală în conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, în privința inculpatului ISAC Dumitru, instanța a reținut căința sinceră.

Totodată, Colegiul respinge alegațiile apărării referitoare la incorectitudinea neaprecierii de către instanță de judecată a faptului recunoașterii vinovăției ca circumstanță atenuantă or, recunoașterea vinovăției nu constituie circumstanță atenuantă, având în vedere că din momentul în care recunoașterea vinovăției constituie una dintre condițiile aplicării prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, persoana beneficiind astfel de reducerea limitelor pedepsei, recunoașterea vinovăției nu poate fi apreciată în calitate de circumstanță atenuantă, prin urmare recunoașterea vinovăției de către inculpat care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art.76 alin.(1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să-i fie acordată o dublă valență juridică.

De asemenea, la individualizarea pedepsei instanța a ținut cont de faptul că infracțiunea a fost comisă în prezența circumstanțelor agravante stabilite de legislator la art.77 Cod penal și anume - *săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată*, concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului ISAC Dumitru, de răspundere penală conform prevederilor art.53 Cod penal nu au fost stabilite.

Cu referire la personalitatea inculpatului ISAC Dumitru, instanța de judecată a reținut că inculpatul a recunoscut comiterea faptelor, de asemenea și atitudinea acestuia în timpul examinării cauzei, conform revendicări forma 246 inculpatul ISAC Dumitru anterior a fost condamnat, conform cazierului contravențional pe numele ultimului au fost înregistrate 31 de contravenții (f.d.44,45, vol.1, f.d.118-119, vol.2).

Potrivit informației din Revendicare forma 246, ISAC Dumitru, anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 21 august 2023, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal și în baza acestei legi s-a condamnat la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în

penitenciar de tip semiînchis. Concomitent ISAC Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Cod penal și eliberat de pedeapsă în temeiul art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, s-a încetat procesul penal intentat în privința lui ISAC Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal pe motiv că fapta constituie contravenție (f.d.32-39, vol.1).

În aceste condiții, instanța de recurs reține că săvârșirea unei noi infracțiuni indică asupra faptului că inculpatul nu a fost corijat prin pedepsele anterioare și continuă să comită infracțiuni.

De asemenea, instanța de judecată a reținut că art.80/1 Cod penal stabilește în *alin.(1) că în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare, iar în alin.(2) stabilește că în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu pentru infracțiunile prevăzute la art.181/1–182, 239–240, 242/1, 2428/2, 256, art.264 alin.(2), (4), (6), art.264/1, 324–335/1, 370 şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime doar a limitei maxime de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.*

Respectiv inculpatul ISAC Dumitru a beneficiat de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în temeiul art.80/1 Cod penal.

Prin urmare, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului ISAC Dumitru, a ținut cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiuni mai puțin grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, de faptul că nu este la prima abatere de la lege, a comis o nouă infracțiune, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, de gravitatea faptelor imputate, conduita inculpatului pe întreg parcursul urmării penale şi cercetării judecătorești, atitudinea față de faptele comise, comportamentul său care a permis instanței de a concluziona faptul că corectare și reeducarea acestuia este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă penală cu închisoare.

Astfel, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, inclusiv a comportamentului acestuia în viața socială, precum și înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate, reține că, raportat la gravitatea faptelor comise, la consecințele prejudiciabile produse și la persoana inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia pot fi realizate doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate.

În aceste condiții, instanța întemeiat a constatat necesitatea stabilirii unei pedepse de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru infracțiunea prevăzută de art.320/1 Cod penal, precum și a unei pedepse de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Totodată, în temeiul art.84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate inculpatului ISAC Dumitru *****, instanța în mod întemeiat i-a stabilit inculpatului pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Respectiv instanța de recurs conchide că la stabilirea termenului de pedeapsă instanța de judecată s-a bazat atât pe solicitările părților procesului judiciar, prevederile normative ce ghidează individualizarea răspunderii și pedepsei penale, dar și de circumstanțele concrete ale comiterii infracțiunii.

În acest sens, Colegiul consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor statului şi întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia. Instanța de recurs constată că pedeapsă privativă de libertate este una echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul reține că, instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol şi a motivat hotărârea pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde, nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art.61 Cod penal. În acest context, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, *personalitatea inculpatului*, dar şi *gravitatea infracțiuni săvârşite* şi valența relațiilor sociale prejudiciate şi a ajuns la soluția justificat de numire inculpatului ISAC Dumitru a unei pedepse în formă de închisoare.

11. Așadar, Colegiul Penal respinge solicitările recurentului privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, or aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, la caz nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or scopul legii penale cu referire la inculpatul ISAC Dumitru nu va putea fi atins prin suspendarea executării pedepsei cu închisoarea stabilită, pe un termen de probă, în acest context, Colegiul ține să evidențieze că o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Această convingere este fundamentată pe circumstanțele în care a fost descoperită infracțiunea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului,

apreciază că aplicarea instituției suspendării condiționată față de inculpatul ISAC Dumitru nu va fi echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului sub formă de închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptelor comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

Având în vedere că inculpatul ISAC Dumitru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.320/1 și art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal, calificată ca infracțiuni mai puțin grave potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, și analizând personalitatea acestuia prin prisma cazierului judiciar „Revendicarea Forma-246", se constată că inculpatul a fost anterior condamnat, pentru care i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare, motive care a determinat instanța de judecată de a aplica în privința inculpatului ISAC Dumitru pedeapsa cu închisoare, or, acesta nu s-a corectat, din contra a comis din nou o infracțiune, prin urmare Colegiul constată pentru inculpat săvârșirea infracțiunilor capătă caracter sistematic, el ignorând cu desăvârșire prohibițiile impuse de legea penală. În cele din urmă, scopul prestabilit al legii penale privind corectarea şi reeducarea inculpatului, v-a fi pe deplin atins, doar prin pedepsei privative de libertate în cuantumul și modalitatea stabilită de instanța de judecată.

Întrucât ISAC Dumitru nu se află la prima abatere, iar recidiva în comiterea unor fapte de aceeași natură relevă un pericol social sporit, Colegiul penal apreciază că nu sunt întrunite condițiile pentru a aplica prevederile art.90 Cod penal. Reiterarea unor astfel de soluții ar genera insecuritate juridică și ar afecta încrederea publicului în actul de justiție, deturnând rolul sancțiunii penale de la scopurile sale legitime și afectând însăși substanța dreptului de acces la instanță, care presupune garantarea executării efective a hotărârilor judecătorești.

Colegiul Penal apreciază ca neîntemeiate argumentele invocate de apărare referitoare la pretinsa severitate excesivă a pedepsei aplicate inculpatului ISAC Dumitru și constată că sentința instanței de fond, în partea individualizării pedepsei, este legală, temeinică și corespunzător motivată.

În pofida susținerilor apărării, instanța de fond a ținut cont de toate criteriile legale prevăzute de art.61 Cod penal, individualizând pedeapsa în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite, forma de vinovăție, circumstanțele concrete ale cauzei, personalitatea inculpatului și antecedentele sale penale. Infracțiunea prevăzută de art.320/1 și art.201/1 alin.(1) lit.b) Cod penal este calificată de legiuitor drept infracțiuni mai puțin grave, fiind comise cu intenție directă și având ca obiect juridic relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială. La rândul său, obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică sau psihică, la onoarea și demnitatea persoanei, la substanța, integritatea sau potențialul de utilizare a bunurilor, la posesia asupra bunurilor precum și relațiile sociale cu privire la neexecutarea ordonanței de protecție a victimelor violenței în familie, care reprezintă niște valorile sociale fundamentale.

Contrar afirmațiilor apărării, instanța nu a ignorat procedura simplificată și nici recunoașterea vinovăției de către inculpat, acesta beneficiind deja de reducerea limitelor de pedeapsă în temeiul art.80/1 Cod penal. Or, recunoașterea vinovăției nu poate fi

valorificată suplimentar ca circumstanță atenuantă, întrucât ar echivala cu acordarea unei duble valențe juridice aceleiași situații de fapt, ceea ce este inadmisibil din perspectiva principiilor dreptului penal.

12. Prin urmare, în ceea ce privește solicitarea aplicării art. 90 Cod penal, Colegiul reține că suspendarea condiționată a executării pedepsei este o instituție de excepție, aplicabilă doar în situația în care instanța constată că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. Or, în speță, antecedentele penale ale inculpatului, inclusiv condamnările anterioare, demonstrează că acesta nu a fost corijat prin pedepsele aplicate anterior și continuă să manifeste un comportament infracțional persistent.

De asemenea, faptul că inculpatul are domiciliu stabil și nu s-a eschivat de la organele de drept, are la întreținere un copil minor nu constituie temeiuri suficiente pentru suspendarea executării pedepsei, aceste elemente fiind condiții de ordin general, care nu pot prevala asupra pericolului social sporit al faptei și al persoanei inculpatului.

Pedeapsa definitivă stabilită – închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis se situează în limitele legale reduse ca urmare a aplicării art.80/1 Cod penal și nu poate fi calificată ca fiind excesivă sau disproporționată. Dimpotrivă, aceasta reflectă un just echilibru între gravitatea infracțiunii, personalitatea inculpatului și necesitatea realizării scopului pedepsei prevăzut de art.61 Cod penal.

În acest sens, luând în considerație circumstanțele de fapt preinfracționale și postinfracționale statuate supra și normele de drept aplicabile, în ceea ce-l privește pe ISAC Dumitru, instanța de recurs ajunge la concluzia că în privința sa nu există temei de a considera că o pedeapsă mai blândă ar fi de natură să asigure realizarea scopului Legii penale, de a apăra împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător și întreaga ordine de drept, or, în temeiul art.24 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, care garantează că fiecare om are dreptul la viață și la integritate fizică şi psihică, în circumstanțele în care se constată că persoana inculpatului ISAC Dumitru prezintă pericol social sporit pentru societate, iar factorul determinant la excluderea aplicării termenului de probațiune este însuși personalitatea inculpatului, care are o istorie infracțională relevată supra ce denotă ineficiența aplicării art.90 Cod penal, fapt care impune pentru a servi caracterului echitabil a pedepsei aplicate, cât și prevenirea pe viitor a comiterii infracțiunilor de către inculpat, executarea pedepsei închisoarea.

Colegiul concluzionează că doar pedeapsa sub formă de închisoare este de natură să asigure realizarea scopului legal al pedepsei întru apărarea împotriva infracțiunilor persoana, drepturile și libertățile acesteia, precum și întreaga ordine de drept, or Colegiul apreciază justificativă poziția instanței ce ține de aplicarea în privința inculpatului pedepsei sus menționate, aceasta în mod prioritar se întemeiază pe ansamblul de împrejurări ale speței, sau corectarea și reeducarea lui ISAC Dumitru este posibilă prin modalitatea de executare aleasă de către instanța de judecată, care este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia, iar prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, în privința inculpatului nu va fi echitabil și nu-și va atinge scopul deplin.

Analizând categoria pedepsei aplicate inculpatului, Colegiul constată că acesta a fost anterior condamnat, însă nu a înțeles semnificația și consecințele sancțiunilor penale

aplicate, comițând ulterior o nouă infracțiune. O asemenea conduită denotă o atitudine de indiferență față de exigențele legii penale și față de autoritatea statului, aspecte relevante în aprecierea gradului de pericol social atât al faptei, cât și al persoanei inculpatului. Iar reiterarea comportamentului infracțional, în pofida existenței unei condamnări anterioare, relevă incapacitatea inculpatului de a se conforma normelor de drept penal și de a conștientiza gravitatea faptelor săvârșite, ceea ce impune necesitatea protejării societății împotriva unui risc infracțional continuu. În aceste circumstanțe, instanța reține că inculpatul manifestă o lipsă de responsabilitate față de propriul comportament și față de consecințele juridice ale faptelor comise.

13. Prin urmare, examinând solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, Colegiul constată că suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este oportună, întrucât nu sunt întrunite condițiile legale pentru a aprecia că scopul pedepsei poate fi realizat fără executarea efectivă a acesteia, iar persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Reieșind din sensul legislației în vigoare cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale, la examinarea cauzelor penale este necesar de verificat minuțios respectarea de către instanțele inferioare a cerințelor legii la aplicarea pedepselor.

Colegiul penal reiterează că, instanța de fond corect a stabilit întinderea sancțiunii reieșind din circumstanțele cauzei, caracterul şi gradul de pericol social al infracțiunii, de persoana vinovatului, faptul comiterii de către acesta a două infracțiuni mai puțin grave - Colegiul penal concluzionând că, în speță, pedeapsa aplicată va fi în măsură să contribuie la sancționarea acestuia, precum și la atingerea scopului pedepsei penale, pedeapsa aplicată fiind una atât echitabilă cât şi justă.

Prin prisma normelor citate mai sus dar și reieșind din faptul că, din cadrul legal precitat reiese indubitabil că, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retribuitivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, aceasta nu trebuie privită ca *„prețul”* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată şi statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată şi aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Colegiul penal consideră că, pedeapsă numită este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Colegiul concluzionează asupra respingerii argumentelor invocate de către recurent ca fiind nefondate or, aplicarea unei pedepse mai blânde prin aplicarea instituției

suspendării condiționate a executării pedepsei nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale, prin urmare pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată corect, hotărârea atacată corespunde tuturor exigențelor legislației în vigoare şi nu există nici un temei de implicare a instanței de recurs în vederea casării acesteia, nu a constatat nici un temei de a modifica pedeapsa stabilită, or ținând cont de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, starea de pericol creată pentru valoarea socială ocrotită dar și consecințele produse; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, permit aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, întru conștientizarea faptei şi a urmărilor, astfel că va adopta pe viitor o atitudine de respectare întocmai a normelor juridice de securitatea a sănătății persoanei.

14. Instanța de recurs relevă că, prima instanță în cadrul sentinței a motivat în mod amplu criteriile de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, bazându-și soluția pronunțată în acest sens, inclusiv pe persoana inculpatului, rolul și comportamentul acestuia în momentul și după comiterea cât și în cadrul desfășurării procesului penal și relațiile sociale care au fost periclitate în rezultatul săvârșirii infracțiunii. În cadrul individualizării pedepsei, instanța de fond a ținut cont și de regula nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „*natura şi durata sancțiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia*”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

Colegiul penal reține că, instanța de fond s-a expus pe larg asupra argumentelor invocate de către apărare, aplicând legislația pertinentă speței, cu interpretarea justă a ei, iar recursul înaintat, în situația respectivă, are un caracter declarativ și contravine faptelor cauzei, stabilite și expuse exhaustiv, și analizate corespunzător de către instanța de recurs, conform art.414 Cod de procedură penală, care s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

15. *Cu privire la solicitarea recurenților Alexandru BOGOS și Sergiu CRICLIVÎI privind revocarea măsurii preventive a arestului preventiv aplicată inculpatului ISAC Dumitru, cu dispunerea eliberării acestuia sub control judiciar sau plasarea în arest la domiciliu în satul *****, raionul Ialoveni, Colegiul apreciază că această solicitare este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.*

În acest sens, Colegiul reține că măsura preventivă aplicată inculpatului a fost stabilită de instanța de fond cu respectarea prevederilor art.385 alin.(1) pct.15) și art.395 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, potrivit cărora *instanța este obligată să se pronunțe asupra măsurii preventive ce urmează a fi aplicată inculpatului până la rămânerea definitivă a sentinței*.

În acest context, Colegiul relevă că conform art.329 alin.(1) Cod de procedură penală, *la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opiniile*

acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului. Colegiul constată că potrivit art.175 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, *constituie măsuri preventive măsurile cu caracter de constrângere orientate în scopul asigurării de către instanță a executării sentinței.*

În conformitate cu prevederile art.176 Cod de procedură penală, *măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică.*

Reieșind din conținutul art.185 alin.(1) Cod de procedură penală*, arestarea preventivă constă în deținerea inculpatului în stare de arest în locurile și în condițiile prevăzute de lege, iar arestarea preventivă constituie o măsură excepțională și se dispune doar atunci când se demonstrează că alte măsuri nu sânt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestări.*

Raportând aceste dispoziții legale la circumstanțele concrete ale cauzei, Colegiul constată că instanța de fond, în mod întemeiat, a ajuns la concluzia imposibilității aplicării în privința inculpatului ISAC Dumitru a unei măsuri preventive mai blânde decât arestul preventiv. Astfel, gravitatea faptelor pentru care acesta a fost condamnat, precum și aplicarea unei pedepse privative de libertate cu executare efectivă în penitenciar de tip semiînchis pe un termen de 3 (trei) ani, generează un risc real ca inculpatul să se eschiveze de la executarea sancțiunii penale.

În acest sens, Colegiul ține cont și de jurisprudența constantă a Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a statuat că, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare la o pedeapsă privativă de libertate, riscul de eschivare de la executarea pedepsei devine mai pronunțat, întrucât persoana condamnată este conștientă de consecințele juridice ale hotărârii pronunțate împotriva sa.

În aceste condiții, Colegiul reține că menținerea măsurii preventive a arestului preventiv este necesară și proporțională scopului urmărit, respectiv asigurarea executării sentinței și prevenirea eventualelor acțiuni de eschivare de la executarea pedepsei, nefiind identificate circumstanțe noi care ar justifica revocarea sau înlocuirea acesteia cu o măsură preventivă mai puțin restrictivă.

Prin urmare, solicitarea recurenților privind revocarea măsurii preventive și aplicarea unei măsuri mai blânde urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

16. *Cu referire la pretinsele omisiuni și încălcări procedurale invocate de avocatul Sergiu CRICLIVÎI ca fiind admise la etapa urmăririi penale*, Colegiul penal constată că aceste critici nu au fost înaintate nici la faza de urmărire penală nici în faza examinării cauzei în instanța de fond.

În mod corect, instanța de recurs pornește analiza de la regimul juridic al nulităților procesuale, astfel cum este consacrat de art.251, art.251/1 și art.251/2 Cod de procedură penală, subliniind că *nu orice abatere de la rigorile procedurale atrage nulitatea actului*, ci

doar acele încălcări care afectează în mod real și ireversibil caracterul echitabil al procesului penal ori drepturile fundamentale ale părților. Or, în prezenta cauză, recurentul nu a demonstrat existența unor asemenea încălcări care să nu poată fi înlăturate decât prin anularea actelor contestate.

Colegiul reține că nulitățile invocate de apărare au un caracter vădit relativ, nefiind încadrabile în ipotezele restrictive ale nulităților absolute prevăzute de art.251/1 Cod de procedură penală.

Colegiul menționează că nulitățile invocate de apărare nu au fost înaintate la faza de urmărire penală, astfel aceste motive urmau a fi invocate la momentul efectuării acțiunilor de urmărire penală nu și la etapa judecării recursului. Or dispoziția art.251/2 Cod de procedură expres indică faptul că (1) *Încălcarea dispozițiilor legale, altele decât cele prevăzute la art.251/1, determină nulitatea actului în cazul în care a fost afectat caracterul echitabil al procesului penal sau drepturile părților. (2) Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, bănuit, învinuit, inculpat, de celelalte părți în cazul în care există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate. (3) Nulitatea relativă se invocă:*

a) <u>în cursul urmăririi penale</u> – în timpul sau imediat după efectuarea actului ori, cel târziu, la terminarea urmăririi penale, când partea ia cunoștință de materialele dosarului;

b) <u>în instanța de judecată</u> – numai pentru probele care sunt prezentate nemijlocit în instanță.

(4) Prin derogare de la alin.(3), în cazul în care, din motive întemeiate, partea nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință de materialele urmăririi penale până la trimiterea cauzei în judecată, nulitatea relativă poate fi invocată în instanța de judecată. (5) Nulitatea relativă nu se aplică şi nu duce la anularea actului în cazul în care persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, nulitatea relativă se caracterizează prin faptul că intervine, atunci când, prin încălcarea dispozițiilor legale, s-a produs o vătămare a drepturilor participanților la procesul penal, aceasta *trebuie invocată într-o anumită etapă a procesului penal sau într-un anumit moment procesual, prevăzut de lege și se acoperă atunci când titularii dreptului de a o invoca nu își exercită acest drept în termenul de decădere prevăzut de lege* și prin faptul că subiecții procesuali care pot invoca nulitatea relativă trebuie să aibă calitatea prevăzută de lege, precum și un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale pretins încălcate.

În consecință, acestea ***trebuiau invocate la momentul procedural prevăzut de lege***, respectiv în cursul efectuării acțiunilor de urmărire penală, imediat după realizarea acestora, ori cel târziu la finalizarea urmăririi penale, cu ocazia luării de cunoștință cu materialele dosarului. Or, din examinarea actelor dosarului rezultă fără echivoc că inculpatul și apărătorul său nu au formulat asemenea obiecții în termenul legal, fiind astfel incidente dispozițiile art.251/2 alin.(5) Cod de procedură penală, potrivit cărora nulitatea relativă nu se aplică și nu conduce la anularea actului atunci când nu este invocată în termenul prevăzut de lege.

Mai mult, părțile nu au fost private de posibilitatea efectivă de a contesta actele procesuale, Codul de procedură penală oferindu-le instrumente procedurale clare în acest

sens, inclusiv prin mecanismele prevăzute la art.298 și art.299/1 Cod de procedură penală. Cu toate acestea, nici inculpatul și nici apărătorul său nu au uzat de aceste căi legale, fapt ce consolidează prezumția de legalitate, autenticitate și corectitudine a actelor procesuale întocmite la etapa urmăririi penale.

Colegiul subliniază că simpla invocare, în faza recursului, a unor presupuse neregularități procedurale, fără a demonstra existența unei vătămări concrete și efective, nu poate conduce la constatarea nulității actelor și cu atât mai puțin la anularea sentinței. Din perspectiva art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil se apreciază în ansamblul procedurii, iar nu izolat prin raportare la eventuale imperfecțiuni formale. Or, în prezenta cauză, recurentul nu a demonstrat că omisiunile invocate ar fi afectat substanțial posibilitatea inculpatului de a-și exercita dreptul la apărare sau ar fi influențat decisiv soluția pronunțată pe fond.

Cu titlu suplimentar, Colegiul reține că pe parcursul întregului proces penal inculpatului i-a fost asigurat dreptul la asistență juridică, fiind reprezentat de avocat atât la faza de urmărire penală, cât și în fața instanței de judecată. Faptul că inculpatul nu a invocat personal și nici prin intermediul apărătorului pretinsele încălcări la etapele procedurale corespunzătoare constituie un indiciu obiectiv al inexistenței unor atingeri reale aduse drepturilor sale procesuale.

Colegiul penal reține că invocarea nulității actelor procesuale presupune identificarea unei încălcări concrete și esențiale a normelor de procedură penală, de natură să atragă sancțiunea nulității absolute, în condițiile expres prevăzute de lege. Or, în speță, recurentul nu a demonstrat existența unor asemenea încălcări, limitându-se la afirmații generale, fără a proba incidența cazurilor de nulitate prevăzute de art.251 alin.(2) Cod de procedură penală.

Potrivit art.7 Cod de procedură penală, *procesul penal se desfășoară cu respectarea strictă a dispozițiilor legii, având ca scop constatarea completă și la timp a faptelor ce constituie infracțiuni, astfel încât persoanele vinovate să fie trase la răspundere penală, cu garantarea faptului că nicio persoană nevinovată nu este pedepsită pe nedrept. Nulitatea reprezintă o sancțiune procesuală aplicabilă exclusiv actelor întocmite cu încălcarea condițiilor legale de formă sau de fond, atunci când aceste încălcări sunt de o gravitate care lipsește actul de efecte juridice*. În conformitate cu art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, *nulitatea absolută intervine doar în cazuri strict și limitativ prevăzute de lege, precum încălcarea competenței materiale sau personale a organului judiciar, sesizarea nelegală a instanței, compunerea nelegală a completului de judecată, lipsa publicității ședinței în cazurile prevăzute de lege, neasigurarea participării obligatorii a părților sau lipsa interpretului ori traducătorului, atunci când acestea sunt impuse de lege.*

Din analiza actelor și procedurilor contestate nu rezultă incidența vreunuia dintre aceste cazuri de nulitate absolută. Actele procesuale criticate au fost emise de organe competente, cu respectarea cerințelor procedurale și în cadrul atribuțiilor conferite de lege. De asemenea, Colegiul penal constată că probele administrate în cauză nu se încadrează în categoria celor inadmisibile. Potrivit normelor procesual-penale, sunt excluse din procesul penal probele obținute prin violență, constrângere, încălcarea dreptului la apărare, de către persoane necompetente, din surse neverificabile ori prin metode care contravin legii sau principiilor științifice. Niciuna dintre aceste situații nu a fost dovedită în speță.

Totodată, constituie încălcare esențială a dispozițiilor Codului de procedură penală doar acea încălcare care a influențat sau era susceptibilă să influențeze autenticitatea informației obținute ori exercitarea efectivă a drepturilor procesuale ale participanților. Din materialele dosarului nu rezultă că inculpatul ar fi fost privat de drepturile sale procesuale sau că administrarea probelor ar fi fost viciată în mod esențial.

În acord cu aceste constatări, Colegiul penal reține și orientările stabilite de Curtea Supremă de Justiție în Hotărârea Plenului nr. 3 din 09.06.2014, potrivit cărora probele sunt inadmisibile atât atunci când sunt obținute cu încălcarea legislației procesual-penale naționale, cât şi atunci când sunt obținute cu încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului, astfel cum aceasta este interpretată de Curtea Europeană. Or, în prezenta cauză, nu s-a stabilit o asemenea încălcare.

În ceea ce privește rechizitoriul, Colegiul penal subliniază că acesta îndeplinește rolul de act procedural fundamental prin care inculpatul este informat oficial și detaliat cu privire la faptele și încadrarea juridică ce i se impută. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv în cauza *Kamasinski c. Austriei* (Hotărârea din 19 decembrie 1989, §79), s-a statuat că rechizitoriul reprezintă instrumentul prin care persoana acuzată este pusă în măsură să își pregătească apărarea, cerință respectată în speță. Din ansamblul probelor administrate rezultă că starea de fapt reținută prin rechizitoriu în sarcina inculpatului ISAC Dumitru *****a fost confirmată în cadrul cercetării judecătorești, iar procedura de urmărire penală s-a desfășurat cu respectarea dispozițiilor legale și convenționale.

În concluzie, Colegiul penal constată că nu sunt întrunite condițiile legale pentru constatarea nulității actelor procesuale contestate și nici pentru încetarea procesului penal, argumentele invocate de recurent fiind neîntemeiate.

17. În optica celor reliefate, Colegiul Penal că, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO*, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Generalizând aspectele invocate, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, și recursul suplimentar al avocatului Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, ca fiind nefondate, reținând în acest sens că, Sentința instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a Sentinței nu au fost reținute.

18. În conformitate cu art.art.417, 418, 437 alin.(1) pct.1) 448, 449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Se resping ca nefondate recursul declarat de avocatul Alexandru BOGOS în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, și recursul suplimentar al avocatului Sergiu CRICLIVÎI în interesele inculpatului ISAC Dumitru *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 1-158/24 din 05 decembrie 2025, și se menține fără modificări Sentința atacată.

Termenul executării pedepsei inculpatului ISAC Dumitru *****urmează a fi calculat din data pronunțării prezentei Decizii – 18 martie 2026 cu includerea în termenul de executare și a perioadei de timp cât s-a aflat în stare de reținere și arest, de la 09.10.2025, până la 18.03.2026.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI